

कृषी उन्नती योजना-एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान (MIDH) अंतर्गत राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियानाची सन २०२१-२२ मध्ये अंमलबजावणी करण्यासाठी अनुसूचित जमाती प्रवर्गाचा ₹२७८.७८ लाख निधी वितरित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध विकास व मत्स्य व्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्र.राफअ-२०२२/प्र.क्र.३७/९-अ
मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : २९ मार्च, २०२२

संदर्भ:-

- १) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: राफअ २०२१/प्र.क्र.१४०/९-अ, दि.२७ जुलै, २०२१
- २) केंद्र शासनाच्या कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभागाचे इंग्रजी पत्र F.No. 18-24/2017-MIDH(E), Dated:02 February, 2022
- ३) संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे चे क्र.मराफऔवमं/लेखा/ पहिला हप्ता मागणी/४६६२/२०२२, दि.०८.०२.२०२२ चे पत्र.
- ४) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक: अर्थसं-२०२१/प्र.क्र.४८/अर्थ-३, दि.१७ मार्च, २०२२
- ५) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: बीयुडी-२०२१/प्र.क्र.७/कार्यासन ६, दिनांक २८ मार्च, २०२२

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने दिनांक १ एप्रिल २०१४ पासून राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान (NHM), उत्तर पूर्व आणि हिमालयीन राज्यासाठी फळबाग अभियान (HMNEH), राष्ट्रीय बागवानी मंडळ (NHB), नारळ विकास मंडळ (CDB) व केंद्रीय फलोत्पादन संस्था (CIH) या सर्व योजनांचे एकत्रिकरण करून एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान (Mission for Integrated Development of Horticulture) राबविण्याचा निर्णय घेतला आहे. सदर योजना ही फळे, भाजीपाला, कंदमुळे, मश्रूम, मसाले, फूल, सुगंधी वनस्पती, नारळ, काजू, कोको आणि बांबू इ. उत्पादनांच्या चतुरस्त्र विकासाकरिता राबविण्यात येणारी केंद्रपुरस्कृत योजना आहे. सदर योजना सन २०१५-१६ पासून केंद्र व राज्य हिस्सा ६०:४० या प्रमाणात राबविण्यात येत आहे.

राज्यात एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान सन २०२१-२२ मध्ये राबविण्यासाठी ₹ १७८,१४,१२,०००/- रक्कमेच्या वार्षिक कृती आराखड्यास **संदर्भ क्रमांक १** येथील शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. केंद्र शासनाच्या **संदर्भ क्रमांक २** येथील पत्रास अनुलक्षून आदिवासी विकास विभागाने **संदर्भ क्रमांक ५** येथील शासन निर्णयान्वये अनुसूचित जमाती प्रवर्गाचा केंद्र हिश्याचा रु. १,६७,००,०००/- इतका निधी व समरूप राज्य हिश्याचा रु. १,११,७८,०००/- इतका निधी असा एकूण रु. २,७८,७८,०००/- इतका निधी कृषि विभागाकडे वर्ग केला आहे. सदर निधी व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ तथा आयुक्त (कृषि), पुणे यांना वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:-

एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी आदिवासी विकास विभागाने उपलब्ध करून दिलेला केंद्र हिश्याचा रु. १,६७,००,०००/- निधी व त्यास समरूप राज्य हिश्याचा रु. १,११,७८,०००/- निधी असा एकूण रु. २,७८,७८,०००/- (रुपये दोन कोटी अठ्ठ्यात्तर लाख अठ्ठ्यात्तर हजार फक्त) एवढा निधी व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ तथा आयुक्त (कृषि), पुणे यांना वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर योजनेसाठी उपलब्ध होणारा अर्थसंकल्पित निधी केंद्र शासनाने विहीत केल्याप्रमाणे अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी पुढील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

प्रवर्ग	केंद्र हिस्सा (६० टक्के)	राज्य हिस्सा (४० टक्के)
अनुसूचित जमाती	मागणी क्र. - टी -०५ २४०१ - पीक संवर्धन (००) (७९६) - जनजाति क्षेत्र उपयोजना (०१) जनजाति क्षेत्र उपयोजना (०१) (०६) - एकात्मिक फलोत्पादन विकासासाठी केंद्र पुरस्कृत अभियान (६० टक्के केंद्रीय हिस्सा) (कार्यक्रम) ३३-अर्थसहाय्य (२४०१A०२९)	मागणी क्र. - टी -०५ २४०१ - पीक संवर्धन (००) (७९६) - जनजाति क्षेत्र उपयोजना (०१) जनजाति क्षेत्र उपयोजना (०१) (०७) - एकात्मिक फलोत्पादन विकासासाठी केंद्र पुरस्कृत अभियान (४० टक्के राज्य हिस्सा) (कार्यक्रम) ३३-अर्थसहाय्य (२४०१A०१९)

३. सदर अभियानाकरिता वितरित करण्यात आलेला निधी कोषागारातून आंहरित करण्याकरिता लेखाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांना आंहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून आणि व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ तथा आयुक्त (कृषी), पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

४. सदर योजनेतर्गत वेळोवेळी उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या निधीच्या विनियोगाबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आयुक्त (कृषी) यांनी शासनास सादर करावे.

५. योजनेतर्गत वितरित निधी जिल्हा स्तरावरून खर्च करण्यात यावा. सदर निधीतून अनुसूचित जमाती घटकांतील लाभार्थ्यांकरिता खर्च करण्याची दक्षता घ्यावी.

६. प्रस्तुत आदेश शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्रमांक: अर्थसं-२०२१/प्र.क्र. ४८/अर्थ-३, दिनांक १७ मार्च, २०२२ विभागास प्रदान करण्यात आलेले अधिकार तसेच, आदेश शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक: बीयुडी-२०२१/प्र.क्र.७/कार्यासन ६, दिनांक २८ मार्च, २०२२ अन्वये त्या विभागाने दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०३२९१८२५२९३२०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(बा. म. आसोले)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रती :-

- १) मा. मुख्यमंत्री महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव.
- २) मा.मंत्री (फलोत्पादन), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे खाजगी सचिव,
- ३) मा. राज्यमंत्री (फलोत्पादन), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे खाजगी सचिव,
- ४) सर्व सन्माननीय विधानपरिषद / विधानसभा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य.
- ५) अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
- ६) अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ० ३२,
- ७) प्रधान सचिव (कृषी व फलोत्पादन), कृषी प पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

- ८) सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ९) आयुक्त (कृषी), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- १०) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे,
- ११) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य पणन मंडळ, पुणे,
- १२) संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.
- १३) राज्यातील सर्व विभागीय कृषी सह संचालक,
- १४) राज्यातील सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी,
- १५) कक्ष अधिकारी, कार्यासन ६, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- १६) कक्ष अधिकारी, कार्यासन २अ, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई . ४०० ०३२.
- १७) विविध राष्ट्रीय मंडळावरील महाराष्ट्राचे सदस्य म्हणून कार्यरत असलेल्या जिल्ह्यातील व्यक्ती,
- १८) राज्यातील फळे/फुले उत्पादक संघाचे प्रतिनिधी,
- १९) निवडनस्ती, कार्यासन ९-अ.